

**ЗӨВШӨӨРЧ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
ҮҮРЭГ ХҮЛЭЭСЭН:**

ВЕСТ ЭНД ЯАРД ХХК-ИЙН
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ

Б.БАТТУЛГА

**ВЕСТ ЭНД ЯАРД ХХК-ИЙН СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН 32-Р ХОРООНЫ
НУТАГ ДЭВСГЭРТ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ БЕТОН ЗУУРМАГИЙН ҮЙЛДВЭР ТӨСЛИЙН
2026 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

АЖ АХУЙ НЭГЖИЙН РЕГИСТРИЙН ДУГААР: 2554798

ТАНИЛЦСАН:
УБ БМБТ-ИЙН ДАРГА

Г.БАЯРБАТ

ХЯНАСАН:
ХЭМАББО-НЫ ХЭСГИЙН ДАРГА

Б.ЖҮГДЭР

БОЛОВСРУУЛСАН:
БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ТОГТВОРТОЙ
ХӨГЖЛИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.ХОНГОРЗУЛ

2026 ОН

АГУУЛГА

1.1	ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА.....	3
1.1.1	Бетон зуурмагийн үйлдвэрийн товч мэдээлэл.....	4
1.1.2	Дэд бүтэц	5
1.1.3	Төслийн хүчин чадал	6
1.1.4	Үйлдвэрийн технологийн ажиллах горим	7
1.2	ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ, ТҮҮНИЙ ОРЧНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ.....	12
1.2.1	Төслийн талбайн байршил, өнөөгийн төлөв байдал.....	12
1.2.2	Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч.....	12
1.2.3	Цаг уур, уур амьсгал	13
1.2.4	Усны чанар	13
1.2.5	Ургамлан нөмрөг, амьтны аймаг	13
1.2.6	Нийгэм, эдийн засаг	13
1.3	ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ 14	
1.3.1	Агаарын чанарт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ.....	14
1.3.2	Хөрсөн бүрхэвчид нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	15
1.3.3	Ургамлан нөмрөгт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	15
1.3.4	Амьтны аймагт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	15
1.3.5	Нийгэм, эдийн засагт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ	15
1.4	БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ 16	
1.5	СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ.....	17
1.6	ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	20
1.7	ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	20
1.8	ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	21
1.9	ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	22
1.10	ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР.....	23
1.11	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	25
1.12	ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСЭД ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	26
1.13	БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗАРДЛЫН УРЬДЧИЛСАН ТООЦОО	28

Зургийн жагсаалт

Зураг 1 Төслийн талбайн байршлын зураг	4
Зураг 2 Бетон зуурмагийн үйлдвэрийн харагдах байдал	7
Зураг 3 Үйлдвэрийн байрлуулсан WAM маркийн тоос тоосонцор шүүгч.....	10
Зураг 4 Бетон зуурмагийн үйлдвэр төслийн талбайн ерөнхий төлөвлөлтийн зураг	11

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1 Төсөл хэрэгжих талбайн солбицол.....	4
Хүснэгт 2 Гүний худгийн мэдээлэл	5
Хүснэгт 3 Усны хэрэглээний тооцоолол.....	5
Хүснэгт 4 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	17
Хүснэгт 5 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө.....	20
Хүснэгт 6 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө.....	20
Хүснэгт 7 Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө.....	21
Хүснэгт 8 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	22
Хүснэгт 9 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	23
Хүснэгт 10 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх	25
Хүснэгт 11 БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	26
Хүснэгт 12 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний урьдчилсан зардал.....	28

Схемийн жагсаалт

Схем 1 Технологийн горим.....	9
-------------------------------	---

1.1 ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Компанийн танилцуулга: “Вест Энд Ярд” ХХК нь Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 32-р хорооны нутаг дэвсгэрт бетон зуурмагийн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг бөгөөд ELKON үйлдвэрийн тоног төхөөрөмжид суурилан 100–1000 маркийн бетон хольцыг үйлдвэрлэн нийлүүлдэг.

Тус үйлдвэрийн хүчин чадал нь цагт 105 м^3 , хоногт 840 м^3 , сард 18480 м^3 , жилд 221760 м^3 бетон хольц үйлдвэрлэх хүчин чадалтай хүчин чадалтай бөгөөд 140 гаруй ажилтантайгаар чанар стандартын шаардлага хангасан бүтээгдэхүүнийг зах зээлд нийлүүлж байна.

Компанийн байгаль орчны бодлого:

Бидний эрхэм зорилго: Манай компанийн эрхэм зорилго нь үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлийн бүхий л үе шатанд байгаль орчинд учруулж болзошгүй сөрөг нөлөөллийг урьдчилан сэргийлэх, бууруулах, хамгийн бага түвшинд байлгах замаар байгальд ээлтэй, тогтвортой хөгжлийн зарчимд нийцсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд оршино. Энэхүү зорилтыг хангах нь компанийн нийт ажилтан, албан хаагчдын үүрэг хариуцлага мөн.

Бидний дээдлэх үнэт зүйлс: Компанийн үйл ажиллагаанд байгаль орчныг хамгаалах асуудлыг нэн тэргүүнд авч үзэж, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомж, стандарт, дүрэм журам болон олон улсын байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн чиглэлээрх гэрээ хэлэлцээрийг чанд мөрдөнө.

Баримтлах бодлого: Манай компани байгаль орчны чиглэлээр дараах бодлого, зорилтуудыг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:

- Байгалийн нөөцийг урт хугацаанд тогтвортой, зохистой, үр ашигтай ашиглах, төрийн бодлого, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх, холбогдох стандарт, норм, дүрэм журмыг мөрдөх, дотоод болон хөндлөнгийн байгаль орчны хяналт, мониторингийг тогтмол зохион байгуулах;
- Байгаль орчныг хамгаалах чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн болон төрийн бус байгууллага, орон нутгийн захиргаа, иргэдийн төлөөлөлтэй үр ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх;
- Олон улсын байгууллага, дэвшилтэт технологи нэвтрүүлэгч туршлагатай компаниудтай хамтран ажиллаж, шилдэг туршлага, олон улсын стандарт (ISO болон бусад)-ыг үйл ажиллагаандаа үе шаттайгаар нэвтрүүлэх;
- Нөхөн сэргээгдэхгүй нөөц баялгийг ариг гамтай ашиглах, нөөцийн үр ашгийг нэмэгдүүлэх, хаягдал багатай болон дахин боловсруулах технологийг нэвтрүүлэх;
- Үйл ажиллагаа явуулж буй орон нутгийн иргэдийн соёл, уламжлал, биет болон биет бус өвийг хүндэтгэн хамгаалах, энэ талаар компанийн ажилтнуудад байнгын сургалт, мэдээлэл олгох;
- Компанийн байгаль орчны бодлого, шаардлагыг хамтрагч байгууллага, гэрээт гүйцэтгэгч нарт албан ёсоор танилцуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавин, тэдний хүлээх хариуцлагыг нэмэгдүүлэх.

1.1.1 Бетон зуурмагийн үйлдвэрийн товч мэдээлэл

“Вест энд Яард” ХХК нь Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 32 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт бетон зуурмаг үйлдвэрлэлийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж, евро стандартын шаардлагад нийцсэн бетон хольцыг үйлдвэрлэн “МАК Вест” барилгын материал борлуулах төвөөр дамжуулан хэрэглэгчдэд нийлүүлж байна.

Бетон зуурмагийн үйлдвэр нь Бүгд Найрамдах Турк Улсын ELKON компанид үйлдвэрлэсэн ELKOMIX-160 маркийн тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон бөгөөд хэрэглэгчийн хэрэгцээ, захиалгад нийцүүлэн 100–1000 маркийн бетон хольцыг үйлдвэрлэх технологийн боломжтой. Үйлдвэрийн суурилагдсан хүчин чадал нь цагт 105 м³, хоногт 840 м³, сард 18,480 м³, жилд 221,760 м³ бетон зуурмаг үйлдвэрлэх хүчин чадалтайгаар төлөвлөгдсөн байна.

Төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг мэргэжлийн эрх бүхий “Трийн Ассесмент” ХХК боловсруулж гүйцэтгэсэн болно.

Хүснэгт 1 Төсөл хэрэгжих талбайн солбицол

Газрын гэрчилгээний дугаар	Талбайн хэмжээ (м²)	Булангийн цэг	X	Y	Урт (м)
0000158753	99921	1	626667.39	5306607.18	159.66
		2	626507.94	5306594.74	0.00
		3	626507.94	5306594.74	200.19
		4	626490.25	5306793.88	49.91
		5	626340.41	5306789.99	49.89
		6	626390.60	5306786.11	80.08
		7	626383.46	5306865.75	20.64
		8	626381.62	5306886.29	104.00
		9	626372.33	5306989.73	254.69
		10	626583.94	5307131.81	109.92
		11	626583.95	5307022.04	50.50
		12	626634.53	5307022.85	417.54

Зураг 1 Төслийн талбайн байршлын зураг

1.1.2 Дэд бүтэц

Зам, холболт ба дэд бүтэц

Төслийн хэрэгжих талбай нь үйлдвэрийн бүсэд байрлах бөгөөд авто замын сүлжээнд ойр, тээвэрлэлтийн хувьд таатай байршилд оршино. Түүхий эд болох элс, хайрга, цементийг авто замаар татан авах, бэлэн бетон зуурмагийг хэрэглэгчдэд хүргэхэд зориулсан миксер автомашины хөдөлгөөнийг хангах боломжтой.

Цахилгаан хангамж

Төсөл нь Монгол Улсын төвийн эрчим хүчний нэгдсэн системд холбогдсон байна. Үйлдвэрийн цахилгаан хангамж нь бетон зуурах төхөөрөмж, конвейер, насос, автомат жин хэмжилтийн систем болон гэрэлтүүлэг, ахуйн хэрэглээг бүрэн хангах хүчин чадалтай. Цахилгаан эрчим хүчний тасралтгүй ажиллагааг хангах үүднээс нөөц дизель генератор ашиглахаар төлөвлөсөн.

Дулаан хангамж

Үйлдвэрийн барилга байгууламжийн дулаан хангамжийг цахилгаан халаалтын системээр шийдвэрлэхээр төлөвлөсөн. Энэхүү шийдэл нь ашиглалтын явцад найдвартай, суурилуулалтын зардал харьцангуй бага, засвар үйлчилгээний хувьд хялбар давуу талтай. Мөн тухайн орон нутгийн нөхцөлд нийцүүлэн уян хатан зохицуулах боломжийг бүрдүүлнэ.

Ус хангамж

Ажилчдын ахуйн болон технологийн ус хангамжийг гүний худгаас хангана. Ус ашиглалтын зөвшөөрлийг холбогдох байгууллагаас авч, усны нөөцийг зохистой ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлнэ. Үйлдвэрлэлийн явцад үүсэх бохир усыг тунадасжуулах байгууламжаар дамжуулан цэвэршүүлж, дахин ашиглах боломжийг бүрдүүлнэ.

Усны эх үүсвэр

Бетон зуурмагийн үйлдвэр нь 4.0 л/сек нийлбэр ундаргатай 2 гүний худгаас ажилчдын унд, ахуй болон технологийн хэрэглээнд шаардагдах усаа хангаж байна. Дараах хүснэгтэд худгийн мэдээллийг орууллаа.

Хүснэгт 2 Гүний худгийн мэдээлэл

№	Худгийн нэр	Усны ундарга	Уртраг	Өргөрөг	Зориулалт
1	Гүний худаг	2 л/сек	106°69'12.59"	47°90'38.79"	Унд ахуй
2	Гүний худаг	2 л/сек	106°42'27.81"	47°54'09.55"	Технологи

Төслийн үйл ажиллагаанд шаардагдах усны тооцоо

Төслийн нийт усны хэрэгцээ хоногт 331.00 м³ бөгөөд боломжит усны нөөц хоногт 345.60 м³ байгаа нь ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр тогтоогдсон. Иймд төслийн ус хангамжийн хэрэгцээг бүрэн хангах боломжтой гэж тогтоогдсон байна.

Хүснэгт 3 Усны хэрэглээний тооцоолол

Бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээний нэр	Нормын хэмжээ	Хэмжих нэгж	Хоногийн хүчин чадал	Тайлбар	Усны хэрэглээ (м³/хон)	Жилд ажиллах хоног/тоо	Жилийн усны хэрэглээ (м³/жил)
Төвлөрсөн ус хангамж, ариутгах татуургын системд холбогдоогүй орон сууц	50.0	л	140	Ажилчдын унд, ахуйн усны хэрэглээ (л/хон)	7.00	264	1,848.00
Бетон (шугам системтэй)	0.3	м³	840	Технологийн ус ашиглалт (м³/м³)	252.00	264	66,528.00

Суулгац	40.0	л	1800	Мод усалганд (л/ш)	72.00	30	2,160.00
---------	------	---	------	--------------------------	-------	----	----------

Холбоо, мэдээллийн сүлжээ

Төслийн талбай нь интернетийн өндөр хурдны сүлжээ болон суурин холбооны шугамд бүрэн холбогдсон. Монгол Улсад үйл ажиллагаа явуулж буй бүх үүрэн холбооны оператор компаниудын сүлжээ тус бүсэд хүрэх боломжтой тул харилцаа холбооны хувьд олон талт, найдвартай орчин бүрдсэн байна. Энэ нь байгууллагын дотоод болон гадаад харилцаа холбоо, мэдээлэл солилцоог тасралтгүй, үр ашигтай зохион байгуулахад чухал ач холбогдолтой.

1.1.3 Төслийн хүчин чадал

Бетон зуурмагийн үйлдвэр нь Бүгд Найрамдах Турк Улсын ELKON компанид үйлдвэрлэсэн ELKOMIX-160 маркийн тоног төхөөрөмжөөр тоноглогдсон бөгөөд хэрэглэгчийн шаардлагад нийцсэн 100–1000 маркийн бетон хольцыг үйлдвэрлэн нийлүүлдэг. Тус үйлдвэрийн суурилагдсан хүчин чадал нь цагт 105 м³, хоногт 840 м³, сард 18,480 м³, жилд 221,760 м³ бетон хольц үйлдвэрлэх боломжтой.

Бетон зуурмагийн үйлдвэр нь нийт 140 ажилтны орон тоотой бөгөөд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг ээлжийн зохион байгуулалтаар хэрэгжүүлдэг. Үүнд: өдрийн ээлжид 87, шөнийн ээлжид 26, амралтын ээлжид 27 ажилтан тус тус ажиллаж байна. Нийт ажиллагсдын бүтэц бүрэлдэхүүний хувьд 33 нь инженер, техникийн ажилтан, 69 нь мэргэжилтэн, 38 нь туслах ажилтан байна. Бетон хольцын үйлдвэрлэлд 100–1000 маркийн бетоныг төрөл бүрийн түүхий эдийг хослуулан ашиглаж үйлдвэрлэдэг. Үндсэн түүхий эдэд цемент, дайрга, элс, химийн нэмэлт бодис, ус хамаарна.

Химийн нэмэлт бодисыг “Стайбл Адмикс” ХХК нийлүүлдэг бөгөөд Солонгос улсад үйлдвэрлэгдсэн уян налархайжуулах болон агаар үүсгэх зориулалттай нэмэлтүүдийг ашигладаг. Тус нэмэлтийг зориулалтын сав баглаа боодлоор импортлон, холбогдох стандартын дагуу тээвэрлэн нийлүүлдэг.

Элсийг “Их дэлгэр мөрөн” ХХК нийлүүлдэг бөгөөд Хан-Уул дүүргийн Биокомбинатын орчимд байрлах элс, хайрганы бутлуурын үйлдвэрээс бэлтгэн нийлүүлдэг. Тус материал нь ашиглалтын зөвшөөрөл бүхий орд газраас 0–5 мм-ийн ширхэглэлтэйгээр бэлтгэгдэж, тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгслээр тээвэрлэгддэг. Дайргыг “Тэгш план” ХХК нийлүүлдэг бөгөөд Хан-Уул дүүргийн Морингийн даваанд байрлах бутлуурын үйлдвэрээс бэлтгэдэг. Дайргыг 5–10 мм болон 10–20 мм-ийн ширхэглэл бүхий ангиллаар бэлтгэн, ашиглалтын зөвшөөрөлтэй ордоос олборлож, зориулалтын тээврийн хэрэгслээр үйлдвэрт нийлүүлдэг.

Зураг 2 Бетон зуурмагийн үйлдвэрийн харагдах байдал

1.1.4 Үйлдвэрийн технологийн ажиллах горим

Бетон хольцын үйлдвэр нь 100-1000 маркийн бетоныг 8 төрлийн түүхий эд ашиглан үйлдвэрлэнэ. Үндсэн түүхий эд материалд:

- ✓ Цемент
- ✓ Дайрга

- ✓ Элс
- ✓ Нэмэлт
- ✓ Ус

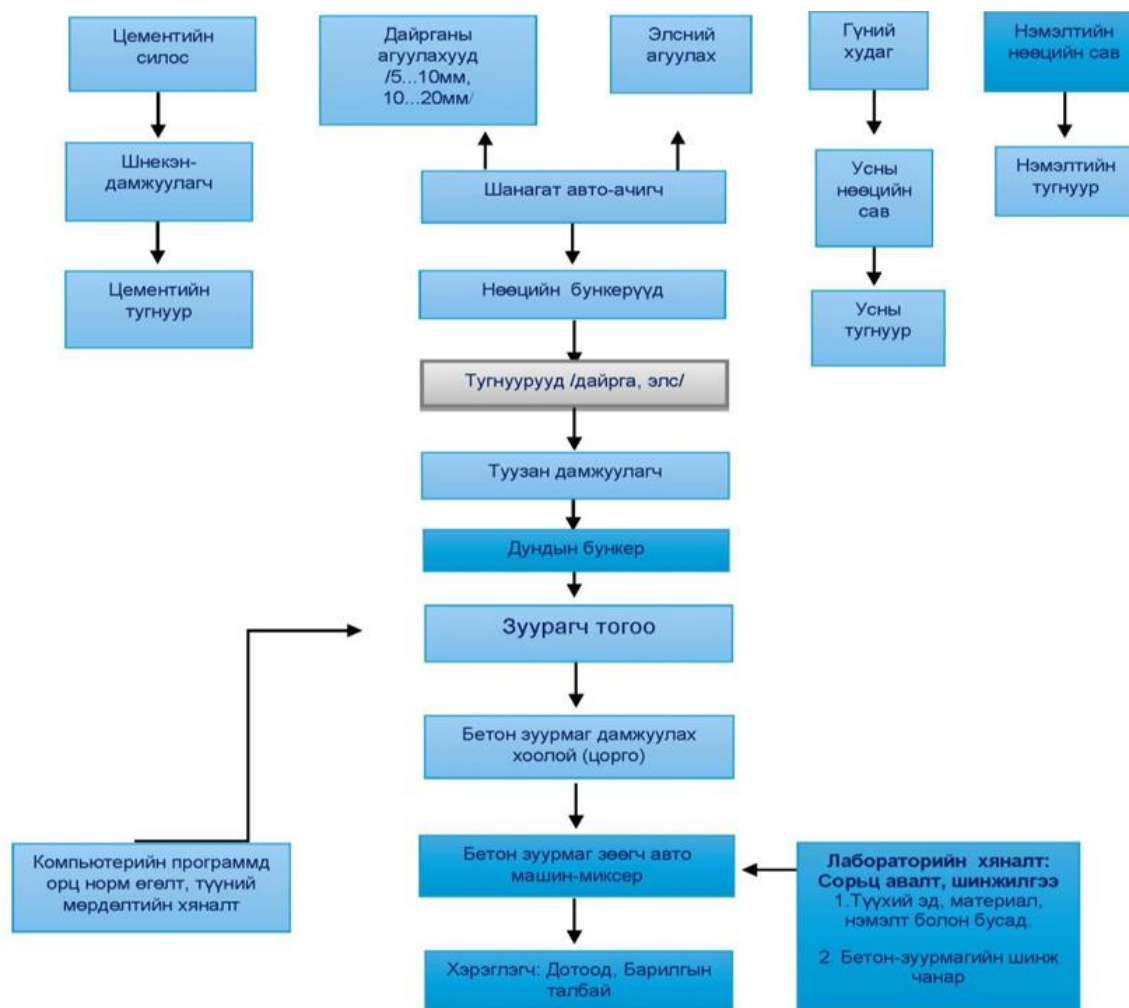
Бетон зуурмагийн үйлдвэр нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааг дараах технологийн дараалал, горимын дагуу зохион байгуулан ажиллуулдаг. Үүнд:

- ✓ Үйлдвэрлэлийн процесс нь түүхий эд, материалыг хүлээн авч хадгалах, зөөвөрлөх, хэмжих (тугнах), бетон зуурмаг бэлтгэх, бэлэн бүтээгдэхүүнийг хэрэглэгчид нийлүүлэх гэсэн үндсэн шат дамжлагаас бүрдэнэ.
- ✓ Үндсэн түүхий эд болох том болон жижиг дүүргэгч материалыг өөрөө буулгагч тээврийн хэрэгслээр үйлдвэрийн нөөцийн талбайд тээвэрлэн авчирч, стандартын техникийн шаардлагад нийцүүлэн ширхэглэлээр нь ангилан, ил болон битүү агуулахад хадгалан нөөцөлж үйлдвэрлэлд ашиглана. Түүхий эдийг хүлээн авахдаа дагалдах чанарын гэрчилгээ, гарал үүслийн бичиг баримт болон тоо хэмжээ, үзүүлэлтүүдийг шалгаж баталгаажуулна.
- ✓ Портланд цементийг зориулалтын цемент тээвэрлэх авто машинаар нийлүүлж, үйлдвэрийн цементийн силосуудад төрөл, ангиллын дагуу хадгалан нөөцөлдөг. Тус үйлдвэр нь 150 тонн багтаамжтай 2 ширхэг силостой бөгөөд цементийг дагалдах чанарын сертификат, холбогдох баримт бичгийн дагуу хүлээн авч ашиглана.
- ✓ Цемент, элс, дайргыг үйлдвэрлэлд оруулахын өмнө нийлүүлэгчийн чанарын гэрчилгээ болон үйлдвэрийн лабораторийн шинжилгээний үр дүнг үндэслэн хянан баталгаажуулна.
- ✓ Технологийн ус нь үйлдвэрийн гүний худгаас насосоор татагдан нөөцийн саванд хадгалагдаж, шаардлагатай хэмжээгээр үйлдвэрлэлд хэрэглэгдэнэ.
- ✓ Бетон зуурмагийн найрлагыг захиалагчийн шаардлага болон түүхий эдийн шинж чанарт тулгуурлан үйлдвэрийн лабораторид туршилтаар тодорхойлж, компанийн удирдлагаар батлуулан мөрдөнө. Шаардлагатай тохиолдолд итгэмжлэгдсэн хөндлөнгийн лабораториор баталгаажуулалт хийлгэнэ. Мөн түүхий эдийн эх үүсвэр, нийлүүлэгч өөрчлөгдөх бүрд найрлагыг дахин туршиж баталгаажуулна.
- ✓ Дүүргэгч материалыг агуулахаас ачигчаар нөөцийн бункерүүдэд өгч, улмаар тогтоосон орц нормын дагуу автомат тугнуураар хэмжиж, туузан дамжуулагчаар зөөвөрлөн зуурмагийн тогоонд нийлүүлнэ. Цементийг силосоос шнекэн дамжуулагчаар дамжуулан хэмжиж, мөн зуурагч тогоонд өгнө.
- ✓ Усыг нөөцийн савнаас хэмжих төхөөрөмжөөр дамжуулан, харин химийн нэмэлтийг зориулалтын савнаас тунгалаж технологийн устай хамт зуурагчид нийлүүлнэ.
- ✓ Түүхий эд, материалыг жингийн автомат системээр, харин ус болон шингэн нэмэлтийг эзлэхүүний аргаар хэмждэг. Хэмжих хэрэгслийн нарийвчлал, ажиллагааг тогтмол хянаж, жилд дор хаяж нэг удаа эрх бүхий хэмжилзүйн байгууллагаар шалгуулан баталгаажуулна.
- ✓ Бетон зуурмагийг 4 м³ багтаамжтай, хэвтээ хоёр голт албадмал зуурагчаар бэлтгэдэг. Автомат удирдлагын системийн дагуу түүхий эд материалыг тодорхой дараалал, хугацаанд зуурч, шаардлагатай маркийн бетон хольцыг бэлтгэнэ. Бэлэн болсон бетон зуурмагийг дамжуулах хоолойгоор бетон зуурмаг тээвэрлэх зориулалтын авто миксерт ачиж, хэрэглэгч болон барилгын талбайд нийлүүлдэг.
- ✓ Үйлдвэрийн лаборатори нь бетон зуурмагийн чанарын хяналтыг тогтмол гүйцэтгэж, бетон хольцын хөдөлгөөнт чанар (конусын суулт, тархалт), агаарын агууламж, температур зэрэг үзүүлэлтүүдийг тодорхойлон сорьц бэлтгэдэг. Бэлтгэсэн сорьцыг 3, 7, 28 хоногийн хугацаанд бэхжүүлж хадгалан шахалтын бат бэхийг тодорхойлно. Мөн 28

хоногийн сорьцыг хөндлөнгийн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж, баталгаажуулалт хийлгэнэ.

- ✓ Бэлэн бетон зуурмагийг тээвэрлэхдээ зориулалтын бетон зуурмаг тээврийн авто миксерийг ашиглах ба тээвэрлэлтийн явцад бетон хольцын жигд байдал алдагдах, үелэлт үүсэх, ус ялгарах зэрэг эрсдлээс сэргийлж технологийн горимыг чанд мөрдөнө. Үүний тулд түүхий эдийн чанар, найрлага болон үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтүүдэд тогтмол хяналт тавьж ажиллана.

✓ Схем 1 Технологийн горим

ELKOMIX -160 үйлдвэр нийт 200 м² барилга дотор байрладаг учир гадагшаа тоос, тоосонцор үүсэх эрсдэл байхгүй. Зуурагч тогооны хэсэгт болон дотор байрлаж буй тоног төхөөрөмж дээр тоос тоосонцрын шүүлтүүр байрлуулсан.

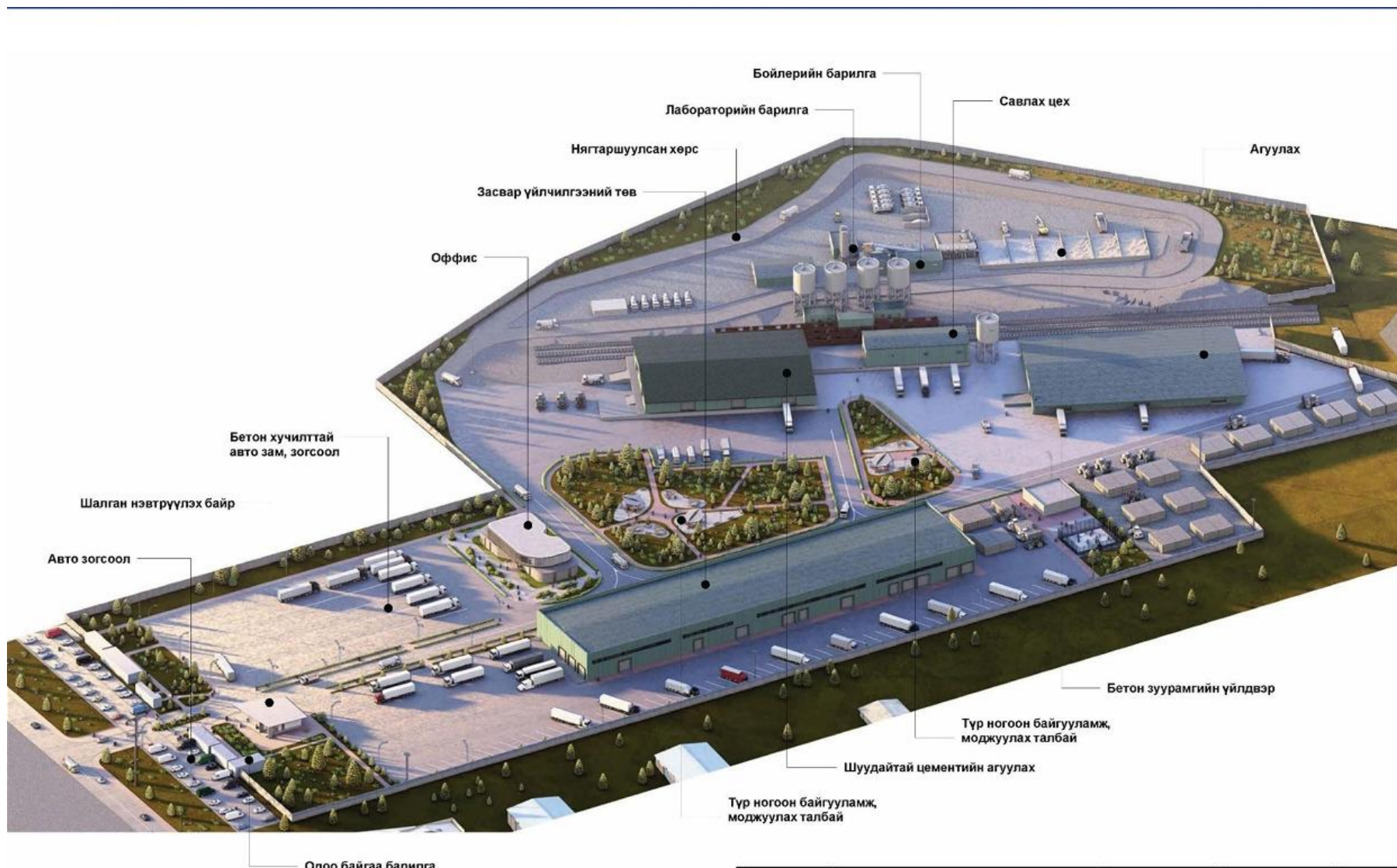

Зураг 3 Үйлдвэрийн байрлуулсан WAM маркийн тоос тоосонцор шүүгч

Бетон зуурмагийн үйлдвэр байрлах “МАК Вест Барилгын материал борлуулах төв” нь БЗҮ, оффис, задгай цементийн агуулах (силос), ууттай цементийн агуулах, евро блок хадгалах болон борлуулах талбай, савлах цех, борлуулалтын хэсгийн инженер техникийн ажилчдын байр, лабораторийн барилга, бойлерын барилга, засвар үйлчилгээний төв, бетонон хучилт бүхий авто зогсоол, авто зам, шалган нэвтрүүлэх байр, ногоон байгууламж зэрэг барилга, байгууламжийн цогцолбороос бүрдэнэ.

Тус компанийн эзэмшлийн нийт 99,921 м² талбайд архитектур төлөвлөлтийн дагуу 49,960.5 м² талбайг ашиглахаар төлөвлөсөн бөгөөд үүнээс барилгажих талбай 17,586.8 м², нийт барилгын эзлэх талбай 14,206.8 м² байна. Талбайд нийт 8 блок барилга байгууламж төлөвлөгдсөн.

Мөн дэд бүтцийн хувьд ногоон байгууламжид 35,694.0 м², авто замд 52,351.0 м², явган хүний замд 8,816.0 м² талбайг тус тус төлөвлөсөн байна. Тээврийн хэрэгслийн зогсоолын хувьд ачааны авто машины 48, ил зогсоолын 114 багтаамж бүхий талбайг төлөвлөн зохион байгуулахаар төлөвлөгдсөн.

Зураг 4 Бетон зуурмагийн үйлдвэр төслийн талбайн ерөнхий төлөвлөлтийн зураг

1.2 ТӨСЛИЙН ТАЛБАЙ, ТҮҮНИЙ ОРЧНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ-ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 32 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт “Вест энд Яард” ХХК-ийн хэрэгжүүлж буй бетон зуурмагийн үйлдвэрийн төсөл нь компанийн эзэмшлийн 99,921 м² талбайд байрлан үйл ажиллагаа явуулж байна.

Төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд дурдсанаар, нийт нөлөөллийн 50.0 хувь нь бага, маш бага буюу нөлөөгүй ангилалд хамрагдаж байна. Мөн нөлөөллийн тохиолдох магадлалын хувьд ховор, магадлал багатай нөлөөлөл 61.1 хувийг эзэлж байгаа нь байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг үр дагаврын эрсдэл харьцангуй бага түвшинд байгааг харуулж байна.

Нөлөөллийн эрчим, цар хүрээгээр авч үзэхэд дунд зэрэглэлийн нөлөөлөл 22.2 хувь, их зэрэглэлийн нөлөөлөл 27.8 хувийг тус тус эзэлж байгаа боловч онц аюултай зэрэглэлийн нөлөөлөл бүртгэгдээгүй талаар үнэлгээний тайланд дурдсан байна. Түүнчлэн нийгэм, эдийн засгийн чиглэлээр төслийн үзүүлэх нөлөөлөл нь 100 хувь эерэг гэж үнэлэгдсэн байна.

Дээрх үнэлгээний үр дүнд үндэслэн уг төслийн байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг “бага” зэрэглэлтэй гэж үнэлсэн байна.

1.2.1 Төслийн талбайн байршил, өнөөгийн төлөв байдал

Төслийн талбайн өнөөгийн ашиглалтын онцлогийг авч үзвэл барилгажсан болон хатуу хучилттай гадаргуу зонхилж, үйлдвэрлэл, агуулах, зам тээвэр, үйлчилгээний зориулалт бүхий техноген өөрчлөлтөд орсон орчин бүрдсэн байна. Батлагдсан зураг төслөөр нийт 49,960.5 м² талбайд барилга байгууламж төлөвлөгдсөнөөс барилгажих талбай 17,586.8 м², авто зам талбай 52,351.0 м², явган зам 8,816.0 м², ногоон байгууламж 35,694.0 м² байхаар тусгагдсан.

Төслийн байршлын давуу тал нь тээвэр логистикийн хүртээмж, үндсэн түүхий эдийн нийлүүлэлтийн сүлжээнд ойр, үйлдвэрийн зориулалтаар ашиглагдаж буй бүсэд байрладагт оршино. Нөгөө талаас тухайн бүсэд хүнд даацын тээврийн хэрэгсэл, материал буулгалт, агуулахын үйл ажиллагаа төвлөрдөг тул тоосжилт, хөдөлгөөний ачаалал, дуу чимээ, хөрсний эвдрэлээс урьдчилан сэргийлэх менежментийн арга хэмжээг тогтмол хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

1.2.2 Газрын гадарга, хөрсөн бүрхэвч

Төслийн талбай нь Улаанбаатар хотын баруун захын бүс геоморфологийн мужлалын хувьд Хэнтийн уулархаг мужийн баруун урд хэсэгт хамаарах бөгөөд талбай орчимд уулын хажуугийн зөөгдлөөр үүссэн пролювийн болон делювийн хурдас зонхилно. Байгалийн анхдагч төлөвт хар хүрэн хөрс тархах боловч төслийн талбай болон ойр орчим нь олон жилийн турш барилга, зам талбай, агуулах, техник хэрэгслийн ашиглалтад өртсөний улмаас хөрсний үржил шимт өнгөн үе ихэнх хэсгээрээ эвдэрч, техноген өөрчлөлт давамгайлсан байна.

2024 онд төслийн талбайд хийгдсэн байгаль орчны суурь судалгааны дүнгээр талбайн хөрсөн бүрхэвч нь хүчтэй талхагдалд өртсөн, зарим хэсэгтээ хөрс үүсгэгч эх чулуулаг гадарга дээрээ ил гарсан, барилгажсан болон авто замын хэсгүүдэд хөрсний бүтэц алдагдсан шинжтэй байна. Хөрсний чанарын лабораторийн шинжилгээгээр рН 7.1-7.4 буюу саармаг, цахилгаан дамжуулалт 0.08-0.11 dS/m буюу сул давсархаг, ялзмаг 1.0-2.8% байгаа нь талбайн хөрс үржил шим багатай, техноген нөлөөлөлд орсныг илэрхийлж байна.

Хүнд металлын шинжилгээгээр Pb, As, Cr, Mo, Zn, Co, Ni, Cu, Sr, V зэрэг үзүүлэлтүүд стандартын хүлцэх хэмжээнээс даваагүй бөгөөд энэ нь хөрсний химийн бохирдлын түвшин одоогийн байдлаар ноцтой биш байгааг харуулж байна. Гэвч автомашины хөдөлгөөн, материал асгаралт, хог хаягдлын зохисгүй хадгалалт зэргээс шалтгаалсан бохирдлын эрсдэл байнга оршин байх тул үйл ажиллагааны хугацаанд мониторинг хийж хяналтад байлгах шаардлагатай.

1.2.3 Цаг уур, уур амьсгал

Улаанбаатар хот орчим нь эх газрын эрс тэс, хахир ширүүн уур амьсгалтай бүсэд хамаарна. Судалгааны тайланд дурдсанаар өвлийн улирал 147-150 хоног үргэлжилж, хавар 52-53 хоног, зун 105-116 хоног, намар 52-70 хоног үргэлжилдэг. Жилийн дундаж температур бүс нутгийн байршлаас шалтгаалан -2.5°C -аас -4.2°C орчим, нарны гийгүүлэл жилд 2733 цаг орчим байдаг бөгөөд хур тунадасны үндсэн хэсэг 6-8 дугаар сард унадаг.

Буянт-Ухаа орчмын уур амьсгалын нөхцөлөөр салхины жилийн дундаж хурд 2.3 м/с орчим, өвлийн галлагааны үед салхи 0.6-1.4 м/с хүртэл буурдаг нь агаарт бохирдуулагч хуримтлагдах нөхцөл бүрдүүлдэг. Харьцангуй чийгшил жилийн дунджаар 65% боловч хаврын улиралд 45-55% хүртэл буурч хуурайшилт, тоосжилт нэмэгддэг тул үйлдвэрийн талбайд шороон зам, задгай түүхий эдтэй хэсгүүдээс тоос босох эрсдэл ихэсдэг.

Улаанбаатар хотын хүйтний улирлын агаарын чанарын судалгаагаар PM_{2.5}, PM₁₀, NO₂, SO₂-ийн агууламж өмнөх жилүүдээс буурсан хандлагатай боловч зарим үед стандартын хэмжээнээс давсан хэвээр байна. Төслийн байршил нь үйлдвэрийн болон тээврийн урсгал бүхий бүсэд хамаарах тул автомашины хөдөлгөөнөөс үүдэх тоосжилт, дотоод шаталтын хөдөлгүүрээс ялгарах хий зэргийг тогтмол хянаж, тоос шүүгч, усалгаа, зам талбайн цэвэрлэгээ, хаалт хамгаалалтыг бүрэн хэрэгжүүлэх шаардлагатай.

1.2.4 Усны чанар

Бетон зуурмагийн үйлдвэрлэлд шаардагдах технологийн усыг гүний худгаас насосоор татан авч нөөцийн саванд хадгалан ашигладаг. Усны чанарын шинжилгээгээр гүний худгийн ус нь гидрокарбонатын ангийн, натрийн бүлгийн, 1-р төрлийн, цэнгэг, зөөлөн усанд хамаарч, pH 7.3, хатуулаг 3.11 мг-экв/л, нийт ууссан хатуу бодисын хэмжээ 153 ppm байсан нь ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хэрэглээнд тохиромжтойг илтгэнэ.

Усны бичил элементийн шинжилгээгээр 57 үзүүлэлт тодорхойлогдсоноос Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандартын хяналтын үзүүлэлтүүд хүлцэх хэмжээнээс хэтрээгүй байна.

1.2.5 Ургамлан нөмрөг, амьтны аймаг

Төслийн талбай болон түүний ойр орчим нь хотжилт, зам тээвэр, үйлдвэрлэл, агуулахын үйл ажиллагааны нөлөөгөөр ургамлан нөмрөгийн хувьд маш хүчтэй өөрчлөгдсөн байна. Байгаль орчны суурь судалгааны тайланд дурдсанаар тухайн орчны унаган ургамал бүлгэмдэл антропоген сукцесст орж, уулын хээрийн хэв шинжтэй бүлгэмдлүүд нэг наст болон олон наст шарилжит, доройтолд тэсвэртэй зүйлүүдээр солигдсон байна.

Орчны зонхилох ургамлуудад хиаг, ширэг улалж, ээрэм шарилж зэрэг зүйлүүд тэмдэглэгдсэн бөгөөд ховор ургамал бүртгэгдээгүй. Ургамлан нөмрөгийн бүрхэц сийрэг, зарим хэсэгт ургамалгүй цулгүй талбай үүссэн тул төслийн үйл ажиллагаа явуулах үед нэмэлт талхагдал, тоосжилтыг бууруулах арга хэмжээ нэн чухал юм.

Амьтны аймгийн хувьд төслийн талбай орчим нь суурьшлын бүс, үйлдвэрлэлийн ландшафт давамгайлсан тул амьтдын төрөл зүйл цөөн бөгөөд голчлон суурин шувууд, жижиг мэрэгчид, шавж тэмдэглэгдсэн байна. Байгаль орчны суурь судалгаагаар бор шувуу, тагтаа, элээ зэрэг шувууд, гэрийн хулгана, оготно зэрэг хөхтөн, нийт 34 шавж, 17 шувуу, 4 хөхтөн бүртгэгдсэн бөгөөд ховор, нэн ховор амьтан тэмдэглэгдээгүй.

1.2.6 Нийгэм, эдийн засаг

Сонгинохайрхан дүүрэг нь Улаанбаатар хотын хүн ам хамгийн төвлөрсөн дүүргүүдийн нэг бөгөөд 43 хороотой, 94,132 өрх, 335,703 хүн амтай, мөн 25,865 аж ахуйн нэгж, байгууллага үйл ажиллагаа явуулж буй томоохон суурьшлын бүс юм. 2026 оны байдлаар хүн ам 340 гаруй мянгад хүрсэн нь нийслэлийн нийт хүн амын ойролцоогоор 23 хувийг эзэлж байна.

Дүүргийн нутаг дэвсгэрийн онцлог нь гэр хороолол давамгайл бүтэцтэй бөгөөд нийт газар нутгийн 80 орчим хувь нь гэр хороолол, харин албан мэдээллээр газрын 77 хувь нь хөдөө аж ахуйн эдэлбэр, 20 хувь нь ойн сан бүхий газар, 3 хувь нь барилгажсан болон инженерийн дэд бүтцийн газар байна. Энэ нь агаар, хөрсний бохирдол, дэд бүтцийн хүртээмжийн дарамтыг нэмэгдүүлдэг суурь нөхцөл болж байна.

Нийгмийн үйлчилгээний хувьд эрүүл мэндийн салбарын суурь сүлжээ өргөжиж, дүүргийн хэмжээнд Эрүүл мэндийн төв, нэгдсэн эмнэлэг, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдээр дамжин анхан болон хоёрдогч шатлалын тусламж үйлчилгээ үзүүлж байна. 2025–2026 оны мэдээллээр эрүүл мэндийн сүлжээний хүртээмж нэмэгдэж, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн тоо болон ажиллах хүчний хэмжээ өссөн байна.

Боловсролын салбарт 2024–2025 оны хичээлийн жилд нийт 157 боловсролын байгууллагад 97,528 суралцагч хамрагдсан бөгөөд сүүлийн таван жилд 12 сургууль, 30 цэцэрлэг ашиглалтад орж, 2026 онд дахин 4 сургууль шинээр ашиглалтад орохоор төлөвлөгдсөн байна. Үүний үр дүнд сургууль, цэцэрлэгийн хамрагдалт 95 хувьд хүрсэн нь дүүргийн нийгмийн дэд бүтцийн сайжралтыг илэрхийлж байна.

Эдийн засгийн хувьд Сонгинохайрхан дүүрэгт худалдаа, үйлчилгээ, боловсруулах үйлдвэр, барилга, тээвэр, хүнсний үйлдвэрлэл зонхилж, томоохон үйлдвэр аж ахуйн нэгжүүд байршдаг. Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих чиглэлээр залуусыг мэргэжлийн сургалт, ажлын байртай уялдуулах арга хэмжээ хэрэгжиж байгаа нь хөдөлмөрийн зах зээлийн чадавхыг нэмэгдүүлэх эерэг хүчин зүйл болж байна.

1.3 ТӨСЛИЙН ГОЛ БА БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ ТОДОРХОЙЛОЛТ

1.3.1 Агаарын чанарт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Гол сөрөг нөлөөлөл:

Үйл ажиллагааны явцад тоосжилт үүсэх

- Түүхий эд, цемент, элс зэрэг нарийн ширхэгт материал агаарт дэгдэж орчны агаарыг бохирдуулах.

Машин механизм, тээврийн хэрэгсэл, ажилчдын хөдөлгөөнөөс тоос босох

- Үйлдвэрийн талбай доторх хөдөлгөөнөөс нэмэлт тоосжилт бий болох.

Тээвэрлэлт, хүнд машин механизмын ажиллагаа, түлш шаталтаас ялгарах бохирдуулагч

- Яндангийн хий, шаталтын гаралтай бодисууд агаарт тархах.

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл:

Тээвэрлэлт, хадгалалтын горим алдагдсанаас дэгдэмхий/ууршимтгай бодис агаарт тархах

- Асгарах, уурших, салхиар зөөгдөх эрсдэлтэй.

Гал, осол аваарын үед хорт хий дэгдэх

- Онцгой нөхцөлд агаарын чанарт сөргөөр нөлөөлж болзошгүй.

Гадаргын болон газрын доорх усанд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Гол сөрөг нөлөөлөл:

Тээвэрлэлт, түгээлт, хүлээн авах үеийн асгаралт, алдагдал

- Түүхий эд, тээвэрлэлтэд ашигласан ус, тос тосолгооны материал асгарснаар гадаргын болон газрын доорх ус бохирдох эрсдэлтэй.

Хатуу хог хаягдлын буруу хадгалалт, зайлуулалт

- Ил задгай, зориулалтын бус газар хаягдсан хог хаягдал хур тунадас, урсацаар дамжин усны орчинд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй.

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл:

Үйл ажиллагааны явцад үүсэх ахуйн гаралтай бохирдол

- Ахуйн хэрэглээнээс үүссэн бохирдол хяналтгүй тохиолдолд газрын доорх усанд нөлөөлөх магадлалтай.

Техник, тоног төхөөрөмжийн гэмтэл, доголдлоос шалтгаалах шатах тослох материалын алдагдал

- Асгаралт үүсвэл урсацаар дамжин ойр орчмын усанд тархах эрсдэлтэй.

1.3.2 Хөрсөн бүрхэвчид нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Гол сөрөг нөлөөлөл:

Тээвэрлэлт, түгээлт, хүлээн авах үеийн асгаралт, алдагдал

- Түүхий эд, тээвэрлэлтэд ашигласан ус, тос тосолгооны материал асгарснаар гадаргын болон газрын доорх ус бохирдох эрсдэлтэй.

Хатуу хог хаягдлын буруу хадгалалт, зайлуулалт

- Ил задгай, зориулалтын бус газар хаягдсан хог хаягдал хур тунадас, урсацаар дамжин усны орчинд сөрөг нөлөө үзүүлж болзошгүй.

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл:

Үйл ажиллагааны явцад үүсэх ахуйн гаралтай бохирдол

- Ахуйн хэрэглээнээс үүссэн бохирдол хяналтгүй тохиолдолд газрын доорх усанд нөлөөлөх магадлалтай.

Техник, тоног төхөөрөмжийн гэмтэл, доголдлоос шалтгаалах шатах тослох материалын алдагдал

- Асгаралт үүсвэл урсацаар дамжин ойр орчмын усанд тархах эрсдэлтэй.

1.3.3 Ургамлан нөмрөгт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Гол сөрөг нөлөөлөл:

Төслийн үйл ажиллагаанаас ургамлан нөмрөгт шууд нөлөөлөх

- Үйл ажиллагааны талбайн ашиглалт, газрын ашиглалттай холбоотойгоор ургамлан бүрхэвч шууд талхлагдах, доройтох эрсдэлтэй.

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл:

Тээвэрлэлт, хүнд машин механизмын ажиллагаанаас үүсэх тоосжилт

- Түүхий эд, бүтээгдэхүүн зөөвөрлөх үед үүсэх тоосжилт нь ургамлын навч, гадаргууд сууж ургамалжилтад сөргөөр нөлөөлөх боломжтой.

Бохирдуулагч, шатах тослох материалын нэвчилт

- Техникийн гаралтай бохирдуулагч, шатах тослох материал, бусад хаягдал бодис хөрсөнд нэвчиж, улмаар ургамлан нөмрөгийг бохирдуулах, доройтуулах эрсдэлтэй.

1.3.4 Амьтны аймагт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Болзошгүй сөрөг нөлөөлөл:

Ил задгай хог хаягдал, бохир усны тогтоол үүсэх

- Шувууд болон бусад амьтад тухайн орчимд цугларах, татагдах эрсдэлтэй.

Цахилгаан дамжуулах шугамтай холбоотой эрсдэл

- Шувууд цахилгааны шугамд мөргөж, эндэх болзошгүй.

1.3.5 Нийгэм, эдийн засагт нөлөөлөх байдлын үнэлгээ

Гол эерэг нөлөөлөл:

Орон нутгийн төсөвт орлого оруулах

- Тодорхой хэмжээний татвар, төлбөр, бусад орлогоор орон нутгийн төсөв нэмэгдэх.

Ажлын байр бий болгох

- Үйл ажиллагааны хүрээнд шинэ ажлын байр нэмэгдэж, орон нутгийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих.

Барилгын үйлдвэрлэлийн салбарт шинэ технологи нэвтрүүлэх

- Үйлдвэрлэл, технологийн шинэчлэлээр салбарын үр ашиг, бүтээмж нэмэгдэх.

Эдийн засгийн үр ашгийг өсгөх

- Үйл ажиллагааны үр дүнд экспортод гарах боломж болон эдийн засгийн өгөөж нэмэгдэх. Нийлүүлэлтийн хэрэгцээг хангах
- Олон жил тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулах замаар барилгын салбарын бүтээгдэхүүний хэрэгцээг тогтвортой хангах.

1.4 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТУХАЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ

Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 32 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт хэрэгжих “Вест энд Ярд” ХХК-ийн Бетон зуурмагийн үйлдвэрийн төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг боловсруулахдаа БОАЖ-н сайдын 2019 оны 10 сарын 29-ний өдрийн А-618 тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежмент төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-г баримталсан.

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө /БОМТ/ нь байгаль хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрөөс бүрдэх бөгөөд байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөөнд байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээгээр тогтоосон сөрөг нөлөөллийг багасгах, арилгах арга хэмжээ тэдгээрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, шаардагдах хөрөнгө зардлыг тусгасан байхаар, орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөрт төслийн үйл ажиллагааны улмаас байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүдэд үзүүлж байгаа нөлөөллийг хянах, шинжилгээ хийх, үр дүнг тайлагнах, түүнийг хэрэгжүүлэх арга хэлбэр, шаардагдах хөрөнгө, зардал, хугацааг тодорхойлон тусгахаар хуульчлагдсаныг баримтлан боловсруулав.

Бетон зуурмагийн үйлдвэр нь 2026 оны 1-р сарын 01 өдрөөс 12-р сарын 31-ныг хүртэл хугацаанд 221,760м³ бетон хольц үйлдвэрлэхээр төлөвлөн ажилааж байна. Нийт ажиллах хүчин 140 ажилчид байхаар төлөвлөсөн.

2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гол зорилтуудыг дараах байдлаар тодорхойлж байна. Үүнд:

- Төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах;
- Үйлдвэрийн ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлэх;
- Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээ болон соёлын өвийг хамгаалах чиглэлээр мэргэжлийн байгууллагатай хамтран ажиллах;
- Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах;
- Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийг мэргэжлийн байгууллагатай хамтран хэрэгжүүлэх.

1.5 СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төлөвлөгөөт хугацаанд /2026 онд /агаарын чанарт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах зорилгоор хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөлтийг дараах хүснэгтэд нэгтгэн үзүүлэв. Хүснэгтэд сөрөг нөлөөллийн төрөл, хамрах хүрээ, зардал болон дагаж мөрдөх стандарт, эрх зүйн баримт бичгийг тусгасан болно.

Хүснэгт 4 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Агаарын чанар									
1.1	Төслийн өдөр тутмын үйл ажиллагаа буюу БЗҮ, задгай болон шуудайтай цементийг хадгалах, ачиж буулгах үйл явцын явцад агаарт бохирдуулагч бодис ялгарах	Бетон зуурмагийн үйлдвэр, задгай агуулах, борлуулахын байр орчимд агаар бохирдуулагчийг хэмжих хяналтын цэг байгуулж, хөндлөнгийн хэмжилт хийлгэх	Төслийн талбайн хэмжээнд	Жилд нэг удаа	ОХШХ-т тусгасан.		3-р улиралд, Жилд нэг удаа	MNS 5885:2008 Агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага MNS 4990:2023 ХАБЭА. Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага MNS 6063:2010 Агаарын чанар, хот суурин газрын гадаад орчны агаарт байх бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ MNS 4585:2025 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага	
1.2		Ууттай цементийн агуулах болон ачиж, буулгах талбай, тавцанг цэвэрлэх	Төслийн талбайн хэмжээнд	Тогтмол	Зардал гарахгүй.		Тогтмол		
1.3	Дотоод орчны агаарын чанар стандарт хэмжээг давах	Агааржуулалтын ажиллагаа хэвийн байгаа эсэхэд урьдчилсан шалгалт үзлэг, тогтмол хийх	Барилга байгууламж, оффис	Тогтмол	Зардал гарахгүй.		Тогтмол		
	Нийт						-		

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Гадаргын болон газрын доорх усны нөөц									
2.1	Усны зохисгүй хэрэглээнээс үүдэлтэй газрын доорх усны нөөц хомсдох	Ашиглалтын худгийн тоолууранд хяналт тавьж НБОГ-ын байцаагчтай хамтран сар бүрийн усны хэрэглээг тоолуурын заалтаар бүртгэж акт үйлдэн ус ашигласны төлбөрийг тогтмол төлөх	Газрын доорх усны нөөц	-	Зардал гарахгүй.		Сар бүр	Усны тухай хууль , MNS 4586-1998, “Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага” MNS0899-1992, “Унд, ахуйн зориулалттай усны төвлөрсөн хангамжийн эх булгийг сонгох журам, эрүүл ахуйн шаардлага” MNS0900-2018, “ХБО. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ” Ус ашигласны төлбөр (Засгийн газрын 2005 оны 7 р тогтоол)	
2.2		Бохир ус татан зайлуулах	Бохирын худаг	Тогтмол	Гэрээнд заасан дүнгээр		Сард хоёр удаа		
2.3	Усны эх үүсвэр орчим бохирдох	Усны эх үүсвэрийн байгууламж орчмыг тэмдэгжүүлж, арчилгаа цэвэрлэгээг тогтмол хийх	Газрын доорх усны нөөц	-	Зардал гарахгүй.		Шаардлагатай тохиолдолд		
	Нийт						-		
Хөрсөн бүрхэвч									
3.1	Шатах, тослох материал	ШТМ асгарах, алдагдах үед ашиглах	ЗҮТ-ийн талбайд	-	600,000	-	600,000	Нэг удаа	MNS 5850:2019 Хөрсний чанар.

№	Гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	нефтийн бүтээгдэхүүн алдагдах, асгаралт үүссэнээр хөрсөн бүрхэвч бохирдох	хувийн хамгаалах хэрэгсэл, асгаралт болсон тохиолдолд саармагжуулах иж бүрдлийг ЗҮТ-д байрлуулсныг шаардлагатай тохиолдолд шинэчлэх							Хөрсөнд агуулагдах бохирдуулах бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 3297:2019 Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот, суурин газрын хөрсний эрүүл ахуйн аюулгүйн үзүүлэлт, бохирдлыг үнэлэх MNS 6147 : 2010 Байгаль орчны бохирдол, бохирдлын хяналт ба хамгаалалт
3.2	Газар хөндөлтийн бүртгэлийг тогтмол хийхгүйгээс хөрсний эвдрэл, доройтол нэмэгдэх	Хяналтгүйгээр газар хөндөхөөс сэргийлж аливаа газар хөндөх үйл ажиллагааг эхлүүлэхийн өмнө газар хөндөх зөвшөөрөл авах, бүртгэх хяналт тавих,	Төслийн талбайн хэмжээнд	-	Зардал гарахгүй.			Газар хөндөх бүрд	
3.3	Орчны цэвэрлэгээг тогтмол хийхгүйгээс бохирдол үүсэх, орчны эрүүл ахуй муудах	Төслийн талбайн орчны цэвэрлэгээг тогтмол хийх	Төслийн талбайн хэмжээнд	-	Зардал гарахгүй.			Хуваарийн дагуу тогтмол	
3.4	Хог хаягдлыг ангилан ялгахгүйгээс хог хаягдлын зохисгүй менежмент үүсэх	Төслийн талбайд ангилан ялгахтай хогийн савыг байршуулах	Төслийн талбайн хэмжээнд	-	Гэрээнд заасан дүнгээр			4-р улиралд	
	Нийт						600,000		
Сөрөг нөлөөллийг бууруудах арга хэмжээний төлөвлөгөөний нийт зардал:							600,000		

1.6 ОРЧНЫ ТОХИЖИЛТ, ЦЭЦЭРЛЭГЖҮҮЛЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд ногоон байгууламжийн арчилгаа, нэмэгдүүлэлтийн ажлыг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн. Энэхүү хүснэгтэд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хугацаа, давтамж, шаардагдах зардал болон мөрдөх эрх зүйн зохицуулалтыг нэгтгэн тусгав.

Хүснэгт 5 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө

№	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Ногоон байгууламжийн арчилгааг тогтмол хийх	Усалгаа, арчилгааны төлөвлөгөө гарган мөрдөж ажиллах	Төслийн талбай	м ²	-	Зардал гарахгүй.		Жилдээ, Тухай бүр	Газрын тухай хууль, Ургамал хамгааллын тухай хууль болон бусад хууль, холбогдох дүрэм журам, стандарт
2	Талбайн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх	Мод тарих байршил тоо хэмжээг гаргаж төлөвлөх	Төслийн талбай	ш	1500	2,500,000		Намрын тарилт	
3	Үйлдвэр бүсийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх, зүлэгжүүлэлт хийх	Зүлэгний үр суулгах	Төслийн талбай	кг	20	500,000		Хаврын тарилт	
	Нийт						3,000,000		

1.7 ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн 2026 оны төлөвлөгөөт ажлын хүрээнд төслийн талбайд соёлын өвийг хамгаалахтай холбоотой судалгааны ажлуудыг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэхээр төлөвлөсөн бөгөөд эдгээрт шаардагдах зардлыг үйл ажиллагааны зардалд тусган хэрэгжүүлнэ.

Хүснэгт 6 Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Нөлөөлөлд өртөх түүх, соёлын өв	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
---	---------------------------------	-----------------------	----------------------------	------------	---------------------	------------------	--------------------------------	---------------------------------

1	Соёлын өвд нөлөөлөх	Төслийн талбайд археологи, палеонтологи, угсаатан зүйн судалгааг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Төслийн талбайн хэмжээнд	Гэрээнд заасан дүнгээр			Нэгж талбар бүрд	Соёлын өвийг хамгаалах тухай /шинэчилсэн найруулга/
	Нийт					-		

1.8 ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаанаас үүсэж болзошгүй хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, химийн нэмэлт ашиглалттай холбоотой осол, эрсдэлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг төлөвлөсөн. Энэхүү хүснэгтэд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хамрах хүрээ, хугацаа, давтамж, шаардагдах зардал болон мөрдөх эрх зүйн баримт бичгийг нэгтгэн тусгав.

Хүснэгт 7 Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Үйлдвэрт ажиллаж буй ажилчдын аюулгүй ажиллагааг хангах	Хөдөлмөр хамгаалал, эрүүл ахуйн зааварчилгаа, компанийн дүрэм журмыг нийт ажилчдад танилцуулж, мөрдүүлж ажиллах	Төслийн талбайн хэмжээнд	Зардал гарахгүй.			Жилдээ, Тухай бүр	MNS 4968:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа. Эрүүл ахуй. Ерөнхий шаардлага. MNS ISO 13688:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа эрүүл ахуй. Хамгаалалтын хувцас. Ерөнхий шаардлага.
2	Химийн нэмэлт хадгалалтаас үүсэх аюул ерсдэл	Химийн нэмэлт хадгалах байранд асгаралтын иж бүрдлийг байршуулах	Нэмэлт хадгалах байр	-	600,000	600,000	Жилдээ	MNS 4992:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт бодисын

5	Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээ хийх	Гамшгийн эрсдлийн үнэлгээг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Төслийн талбайн хэмжээнд	Гэрээнд заасан дүнгээр			3 жил тутамд	ангилал ба аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага.
	Нийт					600,000		

1.9 ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд ахуйн болон аюултай хог хаягдлын ангилалт, цуглуулалт, хадгалалт, тээвэрлэлт, зайлуулалтыг зохистой гүйцэтгэх замаар байгаль орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг төлөвлөсөн. Энэхүү хүснэгтэд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хамрах хүрээ, зардал, хугацаа, давтамж болон мөрдөх эрх зүйн баримт бичгийг нэгтгэн тусгав.

Хүснэгт 8 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Ахуйн	Хог хаягдлыг ангилан ялгаж, гэрээт байгууллагаар төслийн талбайгаас тогтмол зөөвөрлүүлэх	Төслийн талбай	тн	100,000	-	1,200,000	Сард нэг удаа	Хог хаягдлын тухай хууль; Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2017 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдрийн А/349 дугаар тушаалын хавсралт.
2	Аюултай	Үйл ажиллагаанаас гарч буй химийн нэмэлтийн сав баглаа боодлыг журмын дагуу түр	Төслийн талбай	тн	Гэрээнд заасан дүнгээр			Сард нэг удаа	Эх үүсвэрээс гарах хог хаягдлын кодчилсон жагсаалт, тэдгээрийн зэрэглэл; MNS 5344 : 2011 Ахуйн хог хаягдлыг

		хадгалан, тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагад өгөх						тээвэрлэхэд тавих ерөнхий шаардлага; Засгийн газрын 2018 оны 116 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралт. Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх, тайлагнах журам
	Нийт						1,200,000	

1.10 ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

Төслийн 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд агаар, хөрс, усны чанарыг тогтмол хянах замаар болзошгүй сөрөг нөлөөллийг илрүүлэх, үнэлэх, бууруулах арга хэмжээг төлөвлөсөн. Энэхүү хүснэгтэд хяналт шинжилгээний үзүүлэлт, байршил, хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж, зардал болон мөрдөх эрх зүйн баримт бичгийг нэгтгэн тусгав.

Хүснэгт 9 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

№	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Тоосжилт (PM10, PM2.5, TSP); орчны дуу шуугиан; Агаар бохирдуулагчий SO ₂ , NO ₂ , CO;	Салхины зонхилох чиглэл болон эх үүсвэрүүдийн байршил дахь агаар бохирдуулагчийн тархалтыг гаргахад төлөөлөх чадвартай цэгт Тоосжилт: БЗҮ, Цементийн агуулах	Жилд нэг удаа	Нэг удаа	100,000	300,000	Эх үүсвэрүүдийн байршил, нөлөөллийн түвшин зэрэгт тулгуурлан төслийн талбайд арга зүйн дагуу	MNS 3113:1981. Агаар мандлын бохирдлыг хэмжих аргачлалын ерөнхий шаардлага; MNS 3384:1982. Агаар мандал-Агаарын дээжлэлт шинжилгээ; MNS 5885:2008 Агаарт байх

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
		Бохирдуулагч хий: БЗҮ, Цементийн агуулах, борлуулах байр орчим						бохирдуулах бодисын хүлцэх хэм хэмжээ. Техникийн ерөнхий шаардлага; MNS 4585:2025 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага
2	Хөрсний механик бүрэлдэхүүн	БЗҮ, ИТА-ын оффис орчим	Жилд нэг удаа	Нэг удаа	100,000	200,000	Эх үүсвэрүүдийн байршил, нөлөөллийн түвшин зэрэгт тулгуурлан төслийн талбайд арга зүйн дагуу	MNS 5850:2019. Хөрсний чанар. Хөрсөнд агуулагдах бохирдуулах бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ MNS 3298:1990. Шинжилгээний дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлагууд
3	Хөрсний агрохимийн найрлага	БЗҮ, ИТА-ын оффис орчим	Жилд нэг удаа	Нэг удаа	100,000	200,000		
4	Ундны усан дахь эмгэг төрүүлэгч бактерийн тоо	Унд, ахуйн хэрэглээний ус	Жилд хоёр удаа	Хоёр удаа	100,000	200,000	500 мл ариутгасан зориулалтын сав Лабораторийн шинжилгээ.	MNS 0900:2018 Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 4943:2015 Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага
5	Ундны усны бүрэн шинжилгээ	Унд, ахуйн хэрэглээний ус	Жилд хоёр удаа	Хоёр удаа	100,000	200,000		
6	Ундны усан дахь хүнд металлын агууламж	Унд, ахуйн хэрэглээний ус	Жилд хоёр удаа	Хоёр удаа	100,000	200,000		

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
7	Хаягдал усны шинжилгээ	Бохир ус	Улиралд нэг удаа	Нэг удаа	150,000	600,000		
	Нийт					1,900,000		

1.11 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх хүрээнд сөрөг нөлөөллийг бууруулах, осол эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, хог хаягдлын менежмент, орчны хяналт-шинжилгээ болон тайлагналын үйл ажиллагааг жилийн турш үе шаттай зохион байгуулахаар төлөвлөсөн. Энэхүү хүснэгтэд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, хугацааны төлөвлөлт, шаардагдах зардал, хариуцсан албан тушаалтны мэдээллийг нэгтгэн тусгав.

Хүснэгт 10 Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон төсөв, төг	Хэрэгжүүлэх хуваарь			Хариуцсан албан тушаалтан	Тайлбар
			2026 он				
			1-4-р сар	5-8-р сар	9-12-р сар		
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	600,000				БОТХМ	
2	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	3,000,000				БОТХМ	
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-				БОТХМ	
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	600,000				БОТХМ	
5	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	1,200,000				БОТХМ	

6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	1,900,000				БОТХМ	
7	Тухайн жилийн БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсийноршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	500,000				Төвийн дарга, БОТХМ	
	Нийт	7,800,000					

1.12 ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСЭД ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн үйл ажиллагааны хугацаанд төрийн байгууллага болон орон нутгийн холбогдох талуудад байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн талаарх мэдээллийг тогтмол тайлагнах, мэдээллийн ил тод байдлыг хангах арга хэмжээг төлөвлөсөн. Энэхүү хүснэгтэд тайлагнах хэлбэр, хугацаа, хариуцагч болон холбогдох зардлын мэдээллийг нэгтгэн тусгав.

Хүснэгт 11 БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө

№	БОМТ, БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал, төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан/ажилтан	Зохион байгуулах газар
1	Төрийн захиргааны төв байгууллага /Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яам/	БОМТ-ний хэрэгжилтийн тайланг төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, дараа оны БОМТ-ний төсөлтэй хамтатган ерөнхий үнэлгээ хийсэн байгууллагад хүргүүлнэ.	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө батлуулах	Жил бүрийн 12 дугаар сарын 30-наас өмнө	Зардал гарахгүй.	Төвийн дарга, БОТХМ	БОУАӨЯ-нд
2	Нийслэлийн байгаль орчны газар	БОМТ тайланг	Тухайн жилийн байгаль орчны	Жил бүрийн 11 дүгээр	500,000	Төвийн дарга, БОТХМ	НБОГ-т

		төлөвлөгөөнд тусгасан арга хэмжээний дагуу гаргаж, ажлын хэсгийн хурлаар оруулж танилцуулах.	менежментийн төлөвлөгөөнд тусгасан ажлуудыг газар дээр ажиллан үнэлэх	сарын 01-ний дотор			
	Нийт				500,000		

1.13 БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЗАРДЛЫН УРЬДЧИЛСАН ТООЦОО

Төслийн 2026 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээнүүдийн зардлыг нэгтгэн харуулав. Үүнд сөрөг нөлөөллийг бууруулах, орчны тохижилт, осол эрсдэлийн болон хог хаягдлын менежмент, орчны хяналт-шинжилгээ, тайлагналын чиглэлээр хэрэгжүүлэх ажлууд багтсан болно.

Энэхүү хүснэгтэд дээрх арга хэмжээнүүдэд шаардагдах зардлыг нэгтгэн тооцож, нийт 7,800,000 төгрөгөөр төлөвлөснийг тусгав.

Хүснэгт 12 Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний урьдчилсан зардал

№	Хийгдэх ажлууд	Зардал, төг
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	600,000
2	“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	3,000,000
3	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	-
4	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	600,000
5	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	1,200,000
6	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	1,900,000
7	Тухайн жилийн БОМТ-ний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөө	500,000
Нийт		7,800,000